

likor se dá, z ljudmi, orožjem in denarjem, čeravno njihovih podložnikov v Aziji kar na tisuče glada gine, in Avstrijski Magjari demonstrirajo za svoje pobratime Turke. Al to svetá ne bo vrglo s kolés in Rusi bodo svojo nalogo dognali, kajti njih glavna zaveznica je Nemčija, ki povrača Rusiji dolg od leta 1870., in pa Avstrija — zoper voljo Andrassyjevo in njegovih rojakov.

Tako je in nič drugače, če se tudi Avstrijski turkoljubi in Magjari na glavo postavijo! J. A.

Slovensko slovstvo.

* *Prižigalec* — se zove lepa povest, katero je profesor J. Jesenko nedavno na svitlo dal v 2 debelih zvezkih po 500 strani kot ponatis iz „Naroda“. Mična ta povest v lahko razumljivi besedi se razvija po kaj lepih dejanjih. Vsa je oprta na prav krščanska načela ter povdarja delavnost in ponižnost, udanost v božjo voljo in zaupnost v večno previdnost, vnanjo čednost in priprostost in notranjo blagosrčnost in poštenost, skratka rečeno: obširna ta povest povdarja vse kreposti, ki edine storé človeka srečnega. Kar je brezvernemu svetu preklicani „Emil“, to je lahko katoliškim Slovencem „Prižigalec“; prav primerno imé zato, ker ta povest starišem luč prižiga in jim kaže, kako naj svoje otroke obojega spôla pametno odgojujejo, da bodo mogli v resnici srečni živeti. Ker nam Slovencem močno primanjkuje leposlovskega berila zlasti za mladi ženski svet, tako s tem večim veseljem priporočamo „Prižigalca“ svojim bralcem. Kdor si ga misli oskrbeti, dobí ga lahko pri knjigarjih, ki prodajajo tudi Matične knjige. Podviza pa naj se vsak, da ne bo prepozno, ker je založnik zaradi preobilih stroškov dal napraviti le malo iztisov. V Ljubljani „Prižigalca“ prodajajo Giontini, Lercher in Till.

* *Službovník* slovensko-nemški za cesarsko i kraljevsko vojsko po vprašanjih i odgovorih. Del drugi. (Bojna služba.) Sestavil Andrej Komel, c. k. stotnik. *Dienst-Reglement* slovenisch-deutsch für das kais. und königl. Heer mit Fragen und Antworten. II. Theil. (Feld-Dienst).

Z neko pieteto sprejmemo vsako slovstveno delo, katero neumorni pisatelj na vojnem polji na svitlo pošlje; isto tako smo sprejeli tudi njegovo najnovejšo knjižico z gori navedenim naslovom. O gospodu Komelju se pač mora reči, da ledino orje pred njim neobdelanega polja in to tako srečno, da mu morajo vojaške oblasti za poduk vojakov v službovanji v maternem jeziku hvaležne biti, kakor mu je vsak rodoljub hvaležen, da trebi na omenjenem polji grda tuja monstra iz slovenskega jezika. Dobra misel pisateljeva je bila pa tudi ta, da je „službovník“ spisal v vprašanjih in odgovorih, kajti ta pot je za poduk dotičnih učencev najboljša; dobra misel pisateljeva pa je bila tudi ta, da je „službovník“ izdal ob enem v slovenskem in nemškem jeziku, kajti s tem je, kakor Nemeč pravi, zadel „zwei Fliegen mit einem Schlag“; eno s tem, da je svetu pokazal, da ga pri izdavanji njegovih knjig nikakor ne vodi „panslavizem“, — drugo pa s tem, da nevedni zaničevalci slovensčine vidijo, da to, kar Nemeč pové v svojem jeziku, zna tudi Slovenec povedati v svojem. Po tem uvodu naj povemo zdaj še, da knjižica obsega 5 oddelkov, katerih prvi razklada poduk o marših, drugi o taboru, tretji o varstveni službi na marših, četrti o sprednjih poštih, peti o naznanilni službi. Skozi in skozi teče „službovníku“ slovensčina gladko in lično. Pisatelj teh vrstic ni vojak, a reči mora, da ga je branje

te knjižice jako zanimalo ravno dandanes, ko toliko blišimo in beremo o vojskah. Cena knjižici je 35 krajc., ako se naročí pri gosp. izdatelji samem v Vahrn-u pri Briksni na Tirolskem.

* *Življenje sv. Justa Spričevalca*, Trata in Tržaške okolice pomočnika, spisal A. A. T., poslovenil J. K., duhovna Tržaška.

Drobna ta brošurica, ki je ravnokar na svitlo prišla v Trstu, obsega kratek životopis sv. Justa, rojaka Tržaškega. Ker je čisti dohodek namenjen ubogi cerkvi, smemo se nadjati, da bodo posebno pobožni Tržacanje in okoličani radi segli po nji, ker jim popisuje življenje njihovega neumrlega rojaka. Cena jej je 6 sold.

Národno blagó.

Prislovice in reki iz Istre.

Zapisal J. V.

Jedinščina (človek sam) je huja nego ubožčina.
 Postelja (dobra) več velja nego večera.
 Bele roke (nedelavne) tuje delo miluju.
 Kada muž (kovač) batuje, žena mu gospoduje, kada muž bat zavrže, žena gospodščinu odvrže.
 Gusta turkinja (turšica), redki skrob (močnik); redka turkinja, gusti skrob. (To je, turšico sej redko).
 Neče kragulj na голу dlan (dari pomagajo).
 Bolje je (kmetu) s kozami po paši, nego z gospodom po špaši. (Ital. spasso; drugde rabimo prošet.)
 K gospôdi se ne sme priti ravno, nego grbasto (s pokloni in z dari).
 Križ, popeliš (kdor v pepeli sedi pri ognju)! da ga ne jiš (prosi, pa mu se neče dati).
 Do tretjega se neostavi.
 Ča grozdja prvo Jurjeve van gre, ne gre va Kranj (rado pozebe; nekada su samo Kranjci vino iz Istre izvaževali).
 Je rekal, da ni stalo ni leglo (nepristojno).
 Da je od stakla, bi se razteklo (razbilo).
 To mi se uha ne lovi (nečem slišati).
 Mak (maček) po lonac (ne dam ti).
 Nima ni popelišća ni smetlišća (nič nima).
 Sunce je šlo u lorbu (za oblak).
 Peč žariti za kruh peči.
 Železo žariti, ožareno železo (razbeljeno).
 Vreme tvrdi (je stalno).
 Ti zmaje zmajeni, ti gade gadeni, ti strupe strupeni!
 Pohaljvati, na brzo pograbit; tarelj, lesen okrožnik; dočukati, dočuti, doslišati; cotica, več sadja na jedni vejici; cepica, držalo cepca; šmutinuti, postopati brez dela, od tod: šmuta, človek postopač; suš, suhi kolci iz vinograda; mlesnuti, hudo udariti; paradan, streha na štirih ali več stebrih, na okolo s plotom ograjena, da se živina poleti senči; sukno stupati, valjati; stupnica, volna ostala v stupi od sukna.

Zabavno berilo.

Angora.

Zgodovinski-romantičen obraz.

4.

(Dalje.)

5.

Že so se bili Angorskih gor vrhovi raznetili o prvem jutranjem razblesku, njegovega žaru odblesek je